

NIEUWSBRIEF Avifaunistische Kring Nederland

Januari 2025

Summary

This newsletter contains a retrospective of the previous year and some insight in the priorities of the Dutch Avifaunistic Circle (AKN) for 2025 – 2028. We regret the sudden death of Jaap Vink, our treasurer, in August. Paul Keuning ended his membership of the board, which means that from 1st January this year the board is reduced to three members. The year 2024 had as main focus the completion of the four-year plan 2021 – 2024 and creating perspective for the coming four-year plan. For now the three headlines for this plan are:

- (1) continuing the activities of the Working Group on Ornithological Heritage,
- (2) a shift to long term targets of DuGOF, the foundation for Dutch-Georgian collaboration, due to the recent geo-political situation in Georgia, and
- (3) creating a digital platform for communication about recent (new) insights in bird systematics and about the consequences for taxonomic decisions.

Financial accounting of the AKN will mainly be integrated in the Netherlands Ornithologist's Union (NOU) of which the AKN is a section. Opportunities for socializing are also integrated in the NOU. For this reason membership of the NOU is strongly recommended.

Het bestuur van de AKN wenst iedereen uit ons netwerk nieuwe kansen en activiteiten in 2025 !

Frank de Miranda
Voorzitter, vertegenwoordiger
AKN in het NOU-bestuur

Ed Veling
secretaris

Paul van Els
lid

AKN, NOU en DuGOF zijn nauw met elkaar verbonden. De AKN is immers een autonome sectie van de NOU, en de stichting Dutch-Georgian Ornithological Foundation (DuGOF) is in 2015 op initiatief van de AKN opgericht. De AKN is vertegenwoordigd in het NOU-bestuur, terwijl DuGOF en AKN een overlap hebben in bestuursleden. Door deze connecties proberen we zoveel mogelijk rekening te houden met elkaars belangen en doelstellingen. Als bestuur houden we een lijst bij van personen die direct betrokken zijn bij de AKN door deelname of steun aan onze activiteiten (ca. 50), andere geïnteresseerden (ca. 40) en bestuursleden van de NOU (10). Partnerorganisaties zijn Sovon, Vogelbescherming Nederland en Naturalis.

In augustus overleed Jaap Vink na een kort ziekbed van enkele maanden. Dat kwam heel onverwachts. Het afscheid van Jaap was mooi en indrukwekkend. Jaap was AKN-penningmeester en mede-oprichter van DuGOF. We blijven Jaap herinneren als kritisch en zeer betrokken bij de natuur. Samen met Martin Lok maakte hij zeer veel vogelreizen over de hele wereld. Paul Keuning beëindigde eind december zijn deelname aan het AKN-bestuur. Wij danken hem voor zijn positieve inzet in de afgelopen vier jaar.

In het volgende overzicht geven we op hoofdlijn weer welke activiteiten van AKN, NOU en DuGOF onderdeel vormen van het totale AKN-meerjarenplan 2025 – 2028.

Bij verschillende activiteiten geven we aan wie daarvoor de rol van trekker/coördinator heeft.

Werkgroep Ornithologisch Erfgoed (WOE)

<https://www.ornithologischerfgoed.nl>

1. Sessies **Werkgroep Ornithologisch Erfgoed**, coördinatie Frank de Miranda, Ed Veling.

Data voor de sessies bij Vogelbescherming Nederland zijn voorsnog vastgesteld op 7 maart, 4 juli en 14 november 2025 van 10:30 – 13:30.

2. Beheer van de **WOE-website** <https://www.ornithologischerfgoed.nl> door Ed Veling.

Zie voor recente toevoegingen “Wat is nieuw”, onder andere de in 2024 toegevoegde archiefvormers Renssen, Vercruysse, Nieuwenhuis, Walters, Arie de Jong, Van Eck, Van den Bergh, Van de Peppel, Ploeger, Buurma.

3. **DROPBOX** beheer <https://tinyurl.com/y34a5933> door Ed Veling.

Recente toevoegingen onder andere

- Bij archiefvormer 061-Bernard van Dooren plaatsing foto's van de eiercollectie Bernard van Dooren, nu bij Naturalis, zie "20240212-061-Naturalis-Collectie-B-van-Dooren.pdf".
- Bij archiefvormer 169-Luit Buurma een uitgebreide publicatielijst.
- Bij archiefvormer 179-Piet Brander een serie films gemaakt door de broers Wim en Piet Brander over het nog prille Amsterdamse Bos (jaren 1940-1960) met bijvoorbeeld opnamen van broedende Wielewalen gemaakt vanuit een hoog opgebouwde schuilhut. Deze films zijn geactualiseerd door Ruud Vlek.
- Bij “Extra materiaal” -> “Dia's” -> “Voous” -> “Personen” -> “Internationaal-Ornithologisch-Congres-1986” opnamen gemaakt door Karel Voous van congresgangers van het XIX International Ornithological Congress te Ottawa, Canada, in 1986, met onder anderen Henri Ouellet, Ernst Mayr, Walter J. Bock, Robert Storer, Amotz Zahavi, Mary LeCroy, Charles Sibley, Allan R. Phillips en William R.P. Bourne.

4. **Historische checklist vogels van Java en Bali**, op te stellen door Bas van Balen.

Financiering met steun van de NOU in eerste halfjaar 2025 voor het op de rails krijgen van de projectaanpak. Doel, context binnen het huidige Indonesische onderzoek, en de steun van personen in Nederland en Indonesië krijgen inmiddels vorm.

Toelichting

- Java en Bali hebben bij elkaar 67 endemische vogelsoorten (incl. 10 zogeheten limbo *spp*), en 115 endemische ondersoorten. Een groot aantal hiervan wordt met uitsterven bedreigd door habitatverlies en stroperij.

- De laatst gepubliceerde checklist voor Java en Bali is van Andries Hoogerwerf, gepubliceerd in 1948.
- Na driekwart eeuw is een up-to-date checklist zeer wenselijk, niet in de laatste plaats om het sluimerend '*shifting baseline syndrome*' (natuuramnesie, Argeloo 2022) in het nieuwe millennium te anticiperen. De checklist zal zijn zwaartepunt hebben in de tijd t/m ca 2000, maar naar de tegenwoordige tijd zal veelvuldig worden gerefereerd.
- Een grote hoeveelheid biologische informatie is beschikbaar uit ongepubliceerde manuscripten en notities van vogelkundigen van voor de Tweede Wereldoorlog.
- Het project zal resulteren in een geannoteerde checklist voor de vogels van Java en Bali met gedetailleerde verspreidingsgegevens (veelal gedistilleerd uit de vooroorlogse vogeldagboeken van M. Bartels, A. Spennemann e.a.) en huidige status, tot nog toe ongepubliceerde biologische data (m.n. broedbiologie), ethno-ornithologische data (zoals vogelnamen in diverse streektaalen), en een gazetteer (met verwijzingen naar publicaties, museumcollecties en geluidsarchieven).
- Contacten voor samenwerking zijn gelegd en zullen worden aangeknoopt met universiteiten / instituten in Nederland (o.a. Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit Utrecht, Naturalis Biodiversity Center e.a.) en Indonesië (o.a., Padjadjaran University. Bandung, Gadjah Mada University Yogya, Zoölogisch Museum Bogor).

5. Tentoonstelling Passie voor Vogels tot september 2025.

- Leerzame en effectieve samenwerking van de WOE en het Natuurhistorisch Museum Rotterdam tijdens de voorbereiding in 2024.

Zie

<https://www.hetnatuurhistorisch.nl/exposities/nu/passie-voor-vogels/>

- Een dag met uitleg aan speciaal geïnteresseerd publiek door Frank de Miranda en Gerard Ouweneel, vooralsnog gepland op 16 mei 2025.

6. Oriëntatie door Jorna Kniese op de mogelijkheid van een nieuwe tentoonstelling in Nederland na 2025.

Systematiek

De NOU wil om verschillende redenen aan dit onderwerp meer aandacht geven: nieuwe inzichten, de in voorbereiding zijnde Nederlandse Lijst, nadelen door gebruik van verschillende wereldlijsten, gebrek aan communicatie over de achterliggende systematiek bij nieuwe taxonomische beslissingen. In het verlengde van het NOU-beleid kan de AKN een ondersteunende rol vervullen. Coördinator Paul van Els.

DuGOF

<http://www.dugof.nl/>

Samenwerking Georgië

Deze samenwerking is een door de AKN bewust gekozen niche, die invulling krijgt via de stichting DuGOF. Sinds 2020 is het doel van de samenwerking om op het vlak van onderzoek en natuurbescherming behulpzaam te zijn in het proces naar aansluiting bij de EU.

In 2024 is de samenwerking met de NGO NACRES bekrachtigd en is Irakli Shavgulidze (de baas van NACRES) tot het DuGOF-bestuur toegetreden. De Geo-politieke situatie is nu verslechterd. Daarom is recent besloten om ons op de lange termijn te richten en daartoe wel de nodige contacten te onderhouden. Bij de vraag hoe dit concreet in te vullen, willen we geïnteresseerden uit ons AKN-DuGOF netwerk betrekken. Zo mogelijk maken wij daar in 2025 een inspirerende sessie van.

Nederlandse Ornithologische Unie

<https://www.nou.nu>

Samenwerking NOU

Vanuit de AKN was de relatie met de NOU er vanaf de oprichting. Het blijft ook in het komende meerjarenplan een bewuste keuze door het NOU-bestuurslidmaatschap van Frank de Miranda. We streven ernaar om de financiële verantwoording van de AKN volledig te integreren in de NOU. Dat zorgt ervoor dat we voorlopig met een compact AKN-bestuur kunnen volstaan.

Congres 31 januari t/m 2 februari 2025

Gezien het succes van voorgaande NOU-congressen, is er binnenkort weer een meerdaags congres. Ook toegankelijk op afzonderlijke dagen, bijv. alleen de zaterdag. Opgave mogelijk tot 22 januari 2025. Voor opgave en meer informatie, zie de NOU-website. Deelname bevelen wij van harte aan !